

Jaarrekening 2016

5. Financiële gegevens

5.1 Kerncijfers VOvA

De belangrijkste cijfers en kengetallen over 2016 en 2015:

Financiële gegevens en kengetallen		(bedragen x €1.000)	
		2016	2015
1 Totale baten	€	35.514	€ 32.638
2 Totale lasten	€	35.069	€ 32.311
3 Resultaat boekjaar	€	475	€ 516
4 Eigen Vermogen (EV)	€	5.964	€ 5.489
5 Totaal Activa	€	17.804	€ 14.494
6 Weerstandsvermogen *		16,8%	16,8%
7 Solvabiliteitsratio		33,5%	37,9%
8 Kapitalisatiefactor		46,9%	42,2%
9 Liquiditeit (factor)		0,83	0,80
10 Rentabiliteit		2,67%	3,56%
* definities van de ratio's zijn opgenomen onder paragraaf 5.7			
11 Rijksbijdrage / totale baten (excl. Rente)		86,5%	86,9%
12 Personele lasten / totale lasten		70,4%	72,8%
13 Totale lasten / aantal leerlingen (per 1/10)	€	11.690	€ 10.545
Aantal deelnemers/leerlingen			
		2016	2015
1 VO		3.000	2.978
2 MBO		-	86
Totaal:		3.000	3.064
1 en 2 VMBO+AVO (zonder LWOO)		853	
3 en 4 VMBO b+k (zonder LWOO)		208	
3 en hoger VMBO-t + AVO (zonder LWOO)		885	
1 en 2 LWOO b+k+t		453	
3 en 4 LWOO b+k		454	
4 en 4 LWOO t		18	
PRO		129	
MBO 1 (AKA/ROC Op Maat) (vervallen per aug 2016)		-	
Totaal:		3.000	

Voor de Jaarrekening 2016 zijn de leerlingentellingen van 2015 van belang omdat de Rijks-bekostiging wordt gebaseerd op de aantallen leerlingen van de voorafgaande oktobertelling

Personeel in dienst per 31 december		(in fte)	
		2016	2015
1 OOP en OOP-direct		256,1	250,7
2 OOP Indirect		58,6	59,8
3 Management en directie		21,3	21,3
Totaal:		336,0	331,8
1 Totaal aantal mannen		163,8	161,5
2 Totaal aantal vrouwen		172,2	170,3
(excl. stagiaires)			

5.2 Fiscale eenheid

Voor de Omzetbelasting vormen Stichting ROC van Amsterdam, Stichting ROC Flevoland en de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam een fiscale eenheid. Hoofd van de fiscale eenheid is de koopelstichting.

5.3 Resultaat

De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam heeft een positief resultaat behaald van € 475.000. Het begrote exploitatieresultaat voor 2016 was € 350.000. De belangrijkste oorzaken van het verschil van € 125.000 ten opzichte van de begroting zijn de volgende:

Verklaring verschil in resultaat		(bedragen x € 1.000)	
		2016	2015
Resultaat volgens begroting:		350	337
<i>a. meer baten/minder lasten</i>			
1 Rijksbijdragen	995		-701
2 Overige Overheidsbijdragen	330		-100
3 Ouderbijdragen	32		-10
4 Personeelslasten	593		739
5 Financiële baten	5		-11
Totaal:		1.955	-83
<i>b. minder baten/meer lasten</i>			
1 Huisvestingslasten	-450		304
2 Afschrijvingen	-129		-66
3 Overige baten	-793		-206
4 Overige Lasten	-458		230
Totaal:		-1.830	262
Vershil resultaat Boekjaar:		125	179

Baten

De baten van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam bestaan voor een groot gedeelte uit de overheidsbijdragen van het Rijk en de gemeenten.

Dit aandeel bedroeg in 2016 96,1%. De totale baten (*exclusief financiële baten*) zijn ten opzichte van de begroting met 1,6% toegenomen tot € 35.514.000.

Als gevolg van de samenvoeging van de Hubertus en Berkhoff was in 2015 sprake van een onvoorziene bekostigingscorrectie van circa € 0,9 miljoen die in 2016 alsnog in het voordeel van het VOvA grotendeels is teruggedraaid.

De Rijksbijdragen zijn met 3,3% toegenomen t.o.v. de begroting door o.a. de verrekening van de DUO-uitkeringskosten via de ontvangen subsidie.

De Overige overheidsbijdragen nemen in totaal ook toe met 10,6%.

De Ouderbijdragen (verzamelnaam voor vrijwillige ouderbijdrage, bijdragen excursies etc.) liggen 13,6% *hoger* dan in de begroting is geraamd.

De overige baten zijn ten opzichte van de begroting gedaald met € 794.000 of 41,8% o.a. als gevolg van in de begroting opgenomen bedragen voor “overloop” van resultaat 2015 naar 2016. Echter in de realisatie 2016 is hiermee geen rekening gehouden c.q. niet administratief verwerkt.

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de baten ten opzichte van de begroting weergegeven:

Ontwikkeling Baten 2016 (excl. financiële baten) t.o.v. de begroting 2016

(bedragen x € 1.000)				
	<i>realisatie</i>	<i>begroot</i>	<i>verschil</i>	<i>%</i>
1 Rijksbijdragen	30.714	29.719	995	3,3%
2 Overige Overheidsbijdragen en -subsidies	3.432	3.102	330	10,6%
3 Ouderbijdragen	266	234	32	13,6%
4 Overige baten	1.102	1.895	-793	-41,8%
Totaal:	35.514	34.950	564	1,6%

Lasten

De lasten van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam bestaan voor een groot gedeelte uit personele lasten. Dit aandeel bedroeg in 2016 € 24.689.000 of 70,4% van het totaal.

De totale lasten 2016 zijn ten opzichte van de begroting met 1,3% toegenomen tot € 35.070.000. De personele lasten zijn met € 593.000 (2,3%) lager dan de begroting. Dit wordt onder andere verklaard door de volgende factoren:

- De Loonkosten zijn € 1.230.000 (5,0%) lager. De GPL is lager dan begroot en de inzet in fte is lager.
- Overige personeelskosten zijn € 519.000 lager dan begroot o.a. door begrote afvloeiingskosten van mogelijk enkele medewerkers welke niet zijn gerealiseerd.
- Op de post extern personeel is € 723.000 méér uitgegeven dan begroot a.g.v. de vervanging wegens ziekte en het extern inhuren van moeilijk invulbare functies van docenten en een schoolleider a.i.

De afschrijvingen zijn € 129.000 hoger dan begroot.

De huisvestingslasten zijn € 450.000 hoger dan de begroting a.g.v. het direct ten laste van het resultaat brengen van een aantal éénmalige projectkosten in 2016.

Hetgeen ook geldt voor de overige instellingslasten, waarin o.a. de aanschaf inventaris is begrepen, met een bedrag van € 458.000 hoger zijn uitgevallen ten opzichte van de begroting a.g.v. éénmalige projectkosten.

Financiële baten en lasten

Ultimo 2015 is de rekening courant verhouding met Stichting Regionaal Opleiding Centrum van Amsterdam omgezet naar een lening en wordt een marktconform rentepercentage van 0,5% per jaar gehanteerd over het bedrag van € 5,8 miljoen. In vergelijking met de begroting is er in 2016 € 5.000 méér rente ontvangen dan begroot.

Ontwikkeling Lasten 2016 t.o.v. de begroting 2016

(bedragen x € 1.000)				
	<i>realisatie</i>	<i>begroot</i>	<i>verschil</i>	<i>%</i>
1 Personeelslasten	24.689	25.282	-593	-2,3%
2 Afschrijvingen	453	324	129	39,8%
3 Huisvestingslasten	4.479	4.029	450	11,2%
4 Overige Lasten	3.903	3.444	458	13,3%
5 Inkoop Centrale Diensten	1.546	1.546	0	0,0%
Totaal:	35.070	34.625	445	1,3%

5.4 Eigen vermogen, solvabiliteit en weerstandsvermogen

Het eigen vermogen ultimo 2016 bedraagt € 5.964.000. Het eigen vermogen is toegenomen met € 475.000 zijnde het positieve resultaat van 2016.

Het eigen vermogen staat geheel ter besteding van de organisatie; binnen het EV is een bedrag van € 314.000 gereserveerd voor besteding in 2017.

De solvabiliteit (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal) bedraagt ultimo 2016: 33,5%.

Het weerstandsvermogen (eigen vermogen gedeeld door totale baten inclusief rentebaten) van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam bedraagt ultimo 2016: 16,8% en is daarmee gelijk aan die per ultimo 2015.

5.5 Liquiditeit, investeringen en kasstroom

De liquiditeitspositie (current ratio), uitgedrukt in de verhouding tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden, is ultimo 2016: 0,8 en is daarmee gelijk aan die per ultimo 2015.

In 2016 is er in totaal voor een bedrag van € 1.293.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa (zie toelichting paragraaf 6.2). De netto kasstroom bedraagt in 2016: € 3.270.000 positief.

5.6 Treasury en financiering

De treasury en financiering van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam zijn ingekocht bij de Stichting ROCvA. Er is geen sprake van eigen externe financiering en er is een gezamenlijk bank-arrangement met de Stichting ROC van Amsterdam die ook de afhandeling van het betalingsverkeer verzorgt van de door het VOvA beheerde eigen bankrekeningen. De instelling heeft een treasury statuut samen met de Stichting ROC van Amsterdam. De instelling kent geen beleggingen. Liquide middelen worden aangehouden bij grote Nederlandse banken.

De instelling voldoet aan de bepaling uit de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

5.7 Financiële indicatoren

Financiële instrumenten en risicobeheer:

Algemeen: De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

Renterisico: de instelling heeft geen variabel rentende financieringsschulden.

Valutarisico: de instelling heeft geen transacties in vreemde valuta.

Marktwaaarde: de marktwaaarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en schulden, benadert de boekwaaarde ervan.

Kredietrisico: de vorderingen van de instelling betreffen vooral een vordering op Stichting ROC van Amsterdam. Deze vordering wordt door het bestuur inbaar geacht. Verder worden de kredietrisico's beperkt geacht.

Liquiditeitsrisico: liquiditeitsrisico's worden bewaakt via onderstaande financiële indicatoren.

In de onderstaande tabellen zijn de financiële indicatoren opgenomen die worden gebruikt:

Beoordeling Vermogensbeheer

	berekening	onder grens	boven grens	waarde 2016	waarde 2015
1 Solvabiliteit <i>Kunnen verplichtingen op lange termijn voldaan worden?</i>	<i>Eigen Vermogen / Balanstotaal</i>	30,0%	geen	33,5%	37,9%
2 Kapitalisatiefactor <i>Wordt het kapitaal benut voor de vervulling van de taken?</i>	<i>Balanstotaal -/- boekwaarde gebouwen en terreinen / totale baten</i>	geen	35,0%	46,9%	42,2%
3 Financieringsfunctie <i>Zijn er voldoende middelen aanwezig om te zijner tijd de materiële vaste activa te kunnen vervangen?</i>	<i>50% van de aanschafwaarde mat. VA -/- niet zijnde gebouwen en terr. / totale baten (incl. rentebaten)</i>	n.v.t.	n.v.t.	2,0%	5,0%
4 Transactiefunctie <i>Zijn er voldoende middelen om de kortlopende schulden te voldoen?</i>	<i>Kortlopende schulden / Totale baten (incl. rentebaten)</i>	n.v.t.	n.v.t.	31,7%	26,3%
5 Financiële Buffer <i>Zijn er voldoende middelen aanwezig om risico's op te vangen?</i>	<i>Kapitalisatiefactor - /- transactiefunctie - /- financieringsfuncti e</i>	geen	5,0%	13,2%	10,9%
6 Weerstandsvermogen <i>Zijn er voldoende middelen aanwezig om risico's op te vangen?</i>	<i>Eigen Vermogen / Totale Baten (incl. rentebaten)</i>	10,0%	40,0%	16,8%	16,8%

Beoordeling Budgetbeheer

	berekening	onder grens	boven grens	waarde 2016	waarde 2015
1 Liquiditeit	<i>Current Ratio: Vlottende Activa / Vlottende Passiva</i>	0,5	1,5	0,8	0,8
2 Rentabiliteit	<i>Exploitatieresultaat / Totale Vermogen</i>	0,0%	5,0%	2,67%	3,56%

Verder hanteert de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam richtgetallen voor de verhouding kosten onderwijzend personeel, direct onderwijs ondersteunend personeel, indirect onderwijs ondersteunend personeel, directie en management en materiële lasten.

Amsterdam, 30 mei 2017
Bevoegd gezag Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

E.C.M. de Jaeger, bestuurder namens Stichting ROC van Amsterdam

6. Jaarrekening 2016

6.1 Jaarrekening

Balans per 31 december 2016

(na resultaatbestemming)

(bedragen x 1.000)

(bedragen x 1.000)

		2016		2015	
		€	€	€	€
ACTIVA					
a. Vaste Activa					
I. Materiële Vaste Activa		nr.toel.			
Gebouwen en Terreinen	1.	1.138		735	
Inventaris en Apparatuur	1.	1.078		855	
Boeken en Leermiddelen	1.	108		-	
Activa in uitvoering	1.	264		158	
Sub-Totaal:			2.588		1.748
II. Financiële Vaste Activa					
Lening aan ROCvA	2.	5.881		5.881	
			5.881		5.881
Totaal Vaste Activa:			8.469		7.629
b. Vlottende Activa					
III. Vorderingen					
Debiteuren	3.	28		88	
Vorderingen op groepsmaatschappijen	3.	-		804	
Overige Vorderingen en Overlopende activa	3.	251		187	
Sub-Totaal:			279		1.079
Liquide Middelen	4.		9.056		5.786
Totaal Vlottende Activa:			9.335		6.865
Totaal Activa:			17.804		14.494
PASSIVA					
		2016		2015	
a. Eigen Vermogen					
Algemene Reserve	5.	5.650		5.300	
Bestemmingsreserve	5.	314		189	
Sub-Totaal:			5.964		5.489
b. Voorzieningen					
Personeelsvoorzieningen	6.	577		373	
Sub-Totaal:			577		373
c. Kortlopende schulden					
Crediteuren	7.	456		384	
Ministerie OCW	7.	811		1.131	
Overige Overheden/Subsidiënten	7.	2.877		3.595	
Schuld aan groepsmaatschappijen	7.	4.098		-	
Belastingen en premies Soc. Verzek.	7.	1.070		1.093	
Pensioenen	7.	266		269	
Overige schulden en overlopende passiva	7.	1.685		2.160	
Sub-Totaal:			11.263		8.632
Totaal Passiva:			17.804		14.494

Staat van Baten en Lasten over 2016

(bedragen x € 1.000)

		2016	Begroting 2016	2015
BATEN				
	nr.toel.			
Rijksbijdrage OCW	8.	30.714	29.719	28.379
Overige Overheidsbijdragen	9.	3.432	3.102	3.239
Ouderbijdragen	10.	266	234	297
Overige Baten	11.	1.102	1.895	723
Totaal Baten:		35.514	34.950	32.638
LASTEN				
Personeelslasten	12.	24.689	25.282	23.534
Afschrijvingen	13.	453	324	472
Huisvestingslasten	14.	4.479	4.029	3.802
Overige instellingslasten	15.	5.448	4.990	4.503
Totaal Lasten:		35.069	34.625	32.311
Saldo Baten en Lasten:		445	325	327
Financiële Baten	16.	30	25	189
NETTO RESULTAAT:		475	350	516

Kasstroomoverzicht 2016

(bedragen x 1.000)

		2016		2015	
		€	€	€	€
Bedrijfsresultaat:			445		327
<u>aanpassingen voor:</u>					
- Afschrijvingen	13.	453		472	
- Mutaties Voorzieningen	6.	204		67	
- Mutaties Leningen U/G	2.	-		-5.881	
- Mutatie Vorderingen	3.	800		6.398	
- Mutaties Kortlopende Schulden	7.	2.631		2.906	
<i>sub-totaal:</i>			4.088		3.962
Kasstroom uit bedrijfsoperaties:			4.533		4.289
Ontvangen Interest	16.		30		189
1. Kasstroom uit operationele activiteiten:			4.563		4.478
- Investerings in Materiële Vaste Activa	1.	-1.293		-732	
2. Kasstroom uit Investerings Activiteiten:			-1.293		-732
3. NETTO KASSTROOM - toe-/afname geldmiddelen -:			3.270		3.746
Beginstand liquide middelen:			5.786		2.040
Mutatie liquide middelen:			3.270		3.746
4. Eindstand liquide middelen:	4.		9.056		5.786

Toelichting:

Het bovenstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting behorende tot de Jaarrekening 2016

Algemeen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam is statutair gevestigd aan de Buiksloterweg 85 te Amsterdam. De voornaamste activiteiten bestaan uit het bevorderen van voortgezet onderwijs. De bestuursnummers van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam zijn 41854 en 41855 en de hierin meegenomen BRIN nummers zijn 00EF, 14RL en 21AS. De stichting staat ingeschreven bij Kamer van Koophandel te Amsterdam onder nummer 34318080.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO). In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de in de RJO aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden opgenomen tegen historische kostprijs, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de Staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een

vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Waardering van (materiële vaste) activa niet dienstbaar aan het bedrijfsproces;
- Personele voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij VOvA overige financiële vaste activa, vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, en overige schulden. Binnen de groep wordt alleen gebruik gemaakt van primaire financiële instrumenten en niet van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, geldmiddelen, en overige (financiële) verplichtingen. Voorts hebben VOvA en / of haar groepsmaatschappijen geen handelsportefeuille van financiële instrumenten verworven of zijn deze aangegaan met het doel de instrumenten op korte termijn te verkopen. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd op de hierna beschreven manier bij vorderingen en schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen

1. reële waarde met waarde-wijzigingen in de staat van baten en lasten of
2. geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde,

wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien objectieve aanwijzingen bestaan dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de organisatie worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden op het niveau van specifieke activa in aanmerking genomen. Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Als in een latere periode het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden.

De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de hoogste van de directe opbrengstwaarde en de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Investeringsubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de materiële vaste activa. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Hierbij worden de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Afschrijvingspercentages:	<i>percentage:</i>
- Terreinen	0%
- Gebouwen en Verbouwingen	10%
- Inventaris en apparatuur	10%
- Infrastructuur	20%
- Boeken	20%
- Hardware en Software ICT	25%/50%
- ICT-devices	50% <i>(in 2015 gewijzigd van 25% naar 50%)</i>

Financiële vaste activa

Na de eerste waardering tegen reële waarde worden langlopende vorderingen gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen bepaald op individuele basis.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies.

In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk: WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F-2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op de Ministerie van OCW. De vorderingen op OCW zijn opgenomen onder de Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen. Na de eerste waardering tegen reële waarde worden vorderingen gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen bepaald op individuele basis. Dit is zowel van toepassing op overige financiële vaste activa (langlopende vorderingen) als op vlottende vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen (EV) bestaat uit een algemene reserve, die ter vrije beschikking staat van het Bestuur. In 2016 is binnen het EV een bestemmingsreserve opgenomen ter besteding in 2017.

Voorzieningen

Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde (de waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zullen zijn voor de afwikkeling van de voorzieningen). Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk),
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

De personeelsvoorzieningen bestaan uit de voorziening voor Levensfase Bewust Personeelsbeleid, jubileumuitkeringen, de voorziening ter dekking van WGA-uitkeringen als gevolg van het eigen risicodragerschap van arbeidsongeschikte medewerkers en de voorziening voor duurzame inzetbaarheid. Bij de bepaling van de WGA-voorziening is rekening gehouden met kanspercentages voor de maximale hoogte en de maximale duur van de arbeidsongeschiktheid. De voorziening voor jubileumuitkeringen is bepaald via een berekeningsmodel, waarin rekening gehouden is met de blijfkans van medewerkers, de verwachte toekomstige indexatie van salarissen/jubileumvergoedingen van 2% per jaar. Deze voorziening is gezien de lange looptijd gewaardeerd tegen contante waarde, gebaseerd op een disconteringsvoet van 2,0%.

De voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid is gevormd n.a.v. de cao bepaling dat medewerkers 50 uur per jaar mogen sparen t.b.v. het opnemen van verlof in een latere fase van hun loopbaan.

De voorziening Spaarverlof heeft betrekking op de opgebouwde aanspraken van medewerkers.

Non-activiteitsregelingen (Duurzame Inzetbaarheid)

In de cao voor de VO-sector zijn afspraken gemaakt over regelingen in het kader van Duurzame Inzetbaarheid. Indien medewerkers deelnemen aan deze regelingen bouwen zij rechten op om in de toekomst minder te werken waarbij de kosten daarvan deels voor rekening van de medewerker en deels voor rekening van de werkgever zijn. Voor het deel dat voor rekening van de werkgever komt wordt een voorziening opgenomen. De verplichtingen uit hoofde van deze regelingen omvatten verplichtingen jegens personeelsleden die reeds hebben geopteerd voor gebruikmaking van de regeling, de personeelsleden die onder de bestaande regeling kunnen opteren voor gebruikmaking van de regeling maar dat nog niet hebben gedaan, en personeelsleden die nog niet kunnen opteren, maar dat tijdens de looptijd van de bestaande regeling in de toekomst wel kunnen doen.

De elementen voor de berekening van de verplichting zijn de personeelsleden op wie de regeling van toepassing is, de geschatte kans dat voor gebruikmaking van de regeling wordt geopteerd, de leeftijden, de salarissen en het aandeel van de kosten dat voor rekening van de werkgever komt.

Voor VOvA is een voorziening bepaald voor de nog niet bestede uren van medewerkers uit hoofde van het persoonlijk budget van 50 uur per jaar, en voor gespaarde uren uit hoofde van seniorenverlof van medewerkers van 57 jaar en ouder die aan deze regeling meedoen.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Na de eerste waardering tegen reële waarde worden schulden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder (meerjarige) OCW-subsidies met bestedingsverplichtingen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend.

Van (meerjarige) OCW-subsidies met bestedingsverplichtingen wordt het nog-niet-bestede gedeelte op deze post aangehouden op de balans. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

(Meerjarige) OCW-subsidies zonder bestedingsverplichting worden direct ten gunste van het resultaat gebracht in het jaar waarop de subsidie betrekking heeft, met uitzondering van subsidies voor een schooljaar die naar rato van het schooljaar worden besteed, dan wel waarvoor een concreet bestedingsplan bestaat.

Overlopende passiva

Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

(Meerjarige) subsidies zonder bestedingsverplichtingen worden direct ten gunste van het resultaat gebracht in het jaar waarop de subsidie betrekking heeft, met uitzondering van subsidie voor een schooljaar die naar rato van het schooljaar worden besteed, dan wel waarvoor een bestedingsplan bestaat.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze gelden betrekking hebben op een specifiek doel, en er is sprake van bestedingsverplichtingen dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord. Indien toegekende gelden betrekking hebben op een specifiek doel, maar er geen sprake is van bestedingsverplichtingen, worden de ontvangen gelden als bate verantwoord in het jaar waarop de gelden betrekking hebben, tenzij toerekening naar schooljaar plaatsvindt (i.p.v. kalenderjaar) of tenzij sprake is van een concreet bestedingsplan voor de periode na balansdatum.

Ouderbijdragen

De vrijwillige ouderbijdragen worden toegerekend aan het jaar waarin zij worden ontvangen.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de Staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de Staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele

arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de Staat van baten en lasten gebracht.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een (ABP) bedrijfstakpensioenfonds. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor VOvA voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

De dekkingsgraad van het ABP Pensioenfonds bedraagt per 31 december 2016 96,6%. Door diverse ontwikkelingen zoals de aanpassing van de rekenrente, de lage rentestand en de negatieve rendementen in het tweede en derde kwartaal, staat de financiële positie van ABP onder druk. Volgens de Pensioenwet moet een pensioenfonds buffers aanhouden om de pensioenen in de toekomst te betalen.

Ontslagvergoedingen

In verband met de bestaande uitkeringsregelingen voor medewerkers in de onderwijssector heeft VOvA beleid om betaling van ontslagvergoedingen zoveel mogelijk te beperken. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van een of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De organisatie heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de instelling redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden. In het plan / de regeling zijn de betrokken locaties, alsmede de functie en het geschatte aantal van de werknemers die zullen worden ontslagen, de ontslaguitkering voor iedere functie(groep) en de periode die gemoeid is met de uitvoering van het plan benoemd. Ten aanzien van de ontslaguitkeringen bij vrijwillig ontslag worden de verplichtingen en de last berekend op basis van het aantal personeelsleden dat naar verwachting op het aanbod zal ingaan.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

Voor de omzetbelasting vormen ROC van Amsterdam, ROC Flevoland en de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam een fiscale eenheid. De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam is in principe vrijgesteld van aangiften voor de omzetbelasting. Analyse bij de stichting levert op dat er in 2016 wel belaste prestaties zijn verricht vanuit de horecaschool Hubertus & Berkhoff. Dit betreft de verkopen aan derden via het restaurant en een grandcafé waarbij vanuit de leeromgeving producten c.q. diensten worden geleverd. In 2017 wordt de te vorderen en af te dragen BTW meegenomen in de periodiek aangifte vanuit het ROCvA.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

De geldmiddelen bestaan uit de liquide middelen zoals opgenomen in de balans. Eventuele 'non-cash'-transacties zijn geëlimineerd uit het kasstroomoverzicht.

6.2 Toelichting op de balans

1. Materiële Vaste Activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2016 is als volgt:

Materiële vaste activa		(bedragen x €1.000)			
	Boeken en Leermid- delen	Gebouwen en Terreinen	Inventaris en apparatuur	Onderhand en werken	TOTAAL
1 Aanschafwaarde	561	1.732	2.676	-	4.969
2 Cumulatieve afschrijvingen	-403	-997	-1.821	-	-3.221
Balanswaarde per 01-01-2016:	158	735	855	-	1.748
3 Investerings 2016	125	591	313	264	1.293
4 Desinvesteringen	-	-	-	-	-
5 Afschrijvingen 2016	-175	-188	-90	-	-453
Balanswaarde per 31-12-2016:	108	1.138	1.078	264	2.588
6 Aanschafwaarde per 31-12-2016:	686	2.323	2.990	264	6.263
7 Cumulatieve Afschrijvingen t/m 2016:	-578	-1.185	-1.912	-	-3.675
Balanswaarde per 31-12-2016:	108	1.138	1.078	264	2.588

De Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam heeft géén gebouwen in juridisch eigendom.

De gebouwen worden gehuurd. De waarde op de balans onder gebouwen en terreinen betreft hoofdzakelijk verbouwingen die voor rekening van het VOvA zijn uitgevoerd.

Met ingang van schooljaar 2012-2013 heeft de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam een (intern) Gefaciliteerd Boekenfonds (GBF) t.b.v. het beschikbaar stellen van boeken voor een 3-tal scholen; te weten: Bredero Mavo, De nieuwe Havo en Hyperion Lyceum. De aanschaf van de boeken wordt geactiveerd en de afschrijvingstermijn is in 2016 verlaagd van 5 jaar naar 4 jaar.

2. Financiële Vaste Activa

De lening u/g, ten bedrage van € 5.881.437 met een looptijd van 3 jaar tegen een rentepercentage van 0,5% per jaar welke ultimo 2015 is verstrekt aan het ROCvA is in relatie tot het belang van het onderwijs en ten behoeve van de uitvoering van de wettelijke taak van de instelling(en) en past binnen het doel van het VOvA en het ROCvA. Om die redenen valt de lening niet onder de reikwijdte van de vigerende regeling beleggen, lenen en derivaten OCV 2016.

3. Vorderingen

Debiteuren		(bedragen x €1.000)	
		2016	2015
1 Overige debiteuren		28	89
2 AF: Voorziening voor oninbaarheid		-	-1
Balanswaarde:		28	88
Vordering op groepsmaatschappijen		(bedragen x €1.000)	
		2016	2015
Balanswaarde:		-	804

De vordering op de groepsmaatschappijen is het resultaat van de rekening-courant verhouding met de verschillende werkmaatschappijen en diensten van de Stichting ROC van Amsterdam. Ultimo 2016 is sprake van een schuldpositie.

Overige vorderingen en overlopende activa		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
1 Overige nog te ontvangen bedragen		31	74
2 Vooruitbetaalde bedragen		206	98
3 NS-abonnementen		2	3
4 Overige voorschotten		12	12
Balanswaarde:		251	187

In de overige vorderingen en overlopende activa zijn geen bedragen begrepen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

4. Liquide middelen

4. Liquide middelen

Liquide middelen		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
1 Tegoeden op bankrekeningen		9.039	5.765
2 Kasmiddelen		18	21
3 Kruisposten		-1	-
Balanswaarde:		9.056	5.786

De liquide middelen zijn terstond opeisbaar en staan ter beschikking aan de organisatie.

5. Eigen Vermogen

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Eigen vermogen		<i>(bedragen x €1.000)</i>		
		Bestemmings- reserve	Algemene reserve	Totaal
1 Stand per 01.01		189	5.300	5.489
2 Voorstel bestemming resultaat 2016		125	350	475
3 Stand per 31.12		314	5.650	5.964

Het eigen vermogen is geheel publiek eigen vermogen. Binnen het eigen vermogen is een bestemmingsreserve gevormd dat in 2017 wordt ingezet t.b.v. onderwijsinnovatie binnen de scholen.

6. Voorzieningen

Personeelsvoorzieningen

Het verloop van de personeelsvoorziening is als volgt:

	Leeftijdsfase bewust PB	Jubilea uitkering	Spaarverlof	WGA	TOTAAL
Stand per 1.01.16	173	89	44	67	373
1 Dotatie	114	43	7	70	234
2 Onttrekking	-	-30	-	-	-30
3 Vrijval	-	-	-	-	-
Stand per 31.12.16	287	102	51	137	577
Kortlopend deel < 1 jaar	-	1	-	19	20
Langlopend deel > 1 jaar	287	101	51	118	557

De voorziening Levensfase Bewust Personeelsbeleid is gevormd n.a.v. de cao bepaling dat medewerkers 50 uur per jaar mogen sparen t.b.v. het opnemen van verlof in een latere fase van hun loopbaan en voor gespaarde uren uit hoofde van seniorenverlof van medewerkers van 57 jaar en ouder die aan deze regeling meedoen.

De voorziening Spaarverlof heeft betrekking op de opgebouwde aanspraken van medewerkers.

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers die op basis van de duur van het dienstverband een gratificatie ontvangen.

De WGA-voorziening is ter dekking van de WGA-uitkeringen als gevolg van het eigen risicodragerschap van arbeidsongeschikte medewerkers.

7. Kortlopende Schulden

Crediteuren		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
1 Crediteuren		456	384
	Balanswaarde:	456	384
Vooruit Ontvangen Bedragen		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
Ministerie OCW:			
2 Vooruitontvangen bedragen Min. OCW		811	1.131
	Balanswaarde:	811	1.131
Overige Overheden:			
3 Vooruitontvangen bedragen Overige Overheden		2.877	3.595
	Balanswaarde:	2.877	3.595
Schuld aan groepsmaatschappijen		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
4	Balanswaarde:	4.098	-

Onder de Vooruitontvangen bedragen van het Ministerie van OCW (3) is een nog te besteden bedrag van € 721.929 opgenomen voor het project: "Terug Met Dat Tekort", dat in Amsterdam wordt uitgevoerd door het OSVO en waarvoor het VOvA penvoerder is. Het project is gestart in 2013 en loopt over meerdere jaren tot en met 2017.

De stijging in 2016 t.o.v. 2015 van de Schuld aan groepsmaatschappijen is een gevolg van het feit dat de Gemeente Amsterdam (DMO) gelden ter beschikking stelt t.b.v. de uitvoering van projecten waarvan het projectmanagement bij het ROCvA is ondergebracht. Deze gelden worden dan ook overgedragen en de tijdstippen waarop deze transacties plaatsvinden verschillen jaarlijks waardoor per jaar verschillen op balansdatum ontstaan.

Belastingen en Premies Sociale Verzekeringen		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
1 Loonheffing & Sociale Premies		1.070	1.093
Balanswaarde:		1.070	1.093
Pensioenen		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
1 Pensioenen		264	267
2 Ipap		2	2
Balanswaarde:		266	269
Overige schulden en overlopende Passiva		<i>(bedragen x €1.000)</i>	
		2016	2015
1 Nog te betalen bedragen		302	713
2 Nog te betalen vakantie-uitkering		797	776
3 Nog te betalen eindejaarsuitkering		11	59
4 Nog te betalen vakantiedagen		151	103
5 Vooruit ontvangen bedragen		11	113
6 Nog te betalen bedragen diversen		413	396
Balanswaarde:		1.685	2.160

De nog te betalen bedragen ad 1. hebben grotendeels te maken met Rijksinkomsten voor regionaal zorgbudget en reboundvoorziening die nog moeten doorbetaald aan de Stichting VO Zorg. De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Niet in de Balans opgenomen rechten en verplichtingen

Ministerie van OCW

Voor onderwijsinstellingen vallende onder de WVO is het op basis van artikel 5 van de (Gewijzigde) Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs" (kenmerk WJZ-2005/54063802 en kenmerk VO/F -2006/1769) toegestaan een vordering op te nemen op het Ministerie van OCW. Hiervan is geen gebruik gemaakt. De vordering op het Ministerie van OCW is ter hoogte van de op dat moment bestaande schuld aan het personeel in verband met:

- de tot en met december opgebouwde bruto vakantie-aanspraken;
- de over de maand december door het bevoegd gezag verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing verbonden salarisbetalingen op grond van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

De vordering bedraagt op 31 december 2016 € 1.658.807.

Nieuwbouwprojecten

Voor de nieuwbouwpanden van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam is de Stichting ROCvA in 2016 investeringsverplichtingen met aannemer aangegaan voor een bedrag van € 22.885.659. Dit betreft de nieuwbouw t.b.v. de aanpak van de nieuwbouw Hyperion Lyceum en de nieuwbouw voor het Stelle College op het Zeeburgereiland voor resp. € 14.617.548 en € 8.268.111. De nieuwbouwprojecten worden gefinancierd door de gemeente Amsterdam.

Voorziening WW

Werkgevers in het voortgezet onderwijs betalen mee aan uitkeringen in het kader van werkloosheid aan ex-medewerkers. Hiertoe verrekent het ministerie van OCW jaarlijks achteraf in de rijksbijdrage een kwart van de uitkeringen van voormalige medewerkers van VOvA. In 2016 is voor een totaal van € 55.346 verrekend c.q. gekort via de beschikkingen van het VOvA.

Fiscale eenheid

De VOvA maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de omzetbelasting met als hoofd van de fiscale eenheid de koepelstichting ROC van Amsterdam - ROC Flevoland CS en is uit dien hoofde aansprakelijk voor de omzetbelastingsschulden van de gehele fiscale eenheid.

Huurverplichtingen.

De Stichting VOvA is langlopende huurverplichtingen aangegaan en voor het jaar 2017 bedragen de huurkosten € 1.182.766 a.g.v. deze verplichting aan de verhuurders.

Model G

G 1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Brin	Omschrijving	Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing EURO	Ontvangen t/m verslagjaar EURO	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
21AS	Leerplus 2016	744172-1	21-3-2016	643.680	643.680	X	
00EF	Leerplus 2016	743821-1	21-3-2016	136.080	136.080	X	
14RL	Leerplus 2016	744108-1	21-3-2016	424.800	424.800	X	
21AS	Lesmateriaal 2016	771617-2	22-11-2016	545.326	545.326	X	
00EF	Lesmateriaal 2016	771076-2	22-11-2016	158.350	158.350	X	
14RL	Lesmateriaal 2016	771323-2	22-11-2016	207.144	207.144	X	
14RL	NK 2016	721232-2	18-12-2015	74.707	74.707	X	
21AS	Maatwerk NK VO	maatwerkbekostiging	21-11-2016	2.750	2.750	X	
14RL	Maatwerk NK VO	BEK/BPR-2016/10006M	21-11-2016	151.250	151.250	X	
21AS	Functionmix 2016	745587-1	21-3-2016	293.149	293.149	X	
00EF	Functionmix 2016	745504-1	21-3-2016	115.076	115.076	X	
14RL	Functionmix 2016	745619-1	21-3-2016	162.326	162.326	X	
21AS	PrestatieBox 2016	742869-1	21-3-2016	369.616	369.616	X	
00EF	PrestatieBox 2016	742832-1	21-3-2016	107.536	107.536	X	
14RL	PrestatieBox 2016	743101-1	21-3-2016	142.272	142.272	X	
21AS	Studieverlof 16	776826-1	20-9-2016	47.356	47.356		X
00EF	Studieverlof 16	775050-1	20-9-2016	13.363	13.363		X
14RL	Studieverlof 16	785596-1	20-9-2016	4.009	4.009		X
21AS	VSV 2016	783667-1	22-11-2016	6.000	6.000	X	
00EF	VSV 2016	783473-1	22-11-2016	4.000	4.000	X	
14RL	VSV 2016	783373-1	22-11-2016	2.000	2.000	X	
21AS	VSV vast 2017	784360-1	22-11-2016	15.889	15.889		X
00EF	VSV vast 2017	783915-1	22-11-2016	8.937	8.937		X
14RL	VSV vast 2017	784192-1	22-11-2016	8.937	8.937		X
21AS	Zomerschool 16/17	LENZO 16202/918529	8-4-2016	42.900	42.900	X	
21AS	LerarenOntw kkelFonds 16-17	871555	20-1-2016	8.347	8.347		X
14RL	Leerplus 2014	636181-1	19-3-2014	585.750	585.750	X	
21AS	Na- en bijscholing leraren 2015/16	721639-1	18-12-2015	5.000	5.000	X	
00EF	Na- en bijscholing leraren 2015/16	721419-1	18-12-2015	5.000	5.000	X	
14RL	Na- en bijscholing leraren 2015/16	721534-1	18-12-2015	20.000	20.000	X	
14RL	studieverlof 15	708142-1	21-9-2015	16.463	16.463	X	
21AS	studieverlof 2015	708438-1	21-9-2015	49.873	49.873	X	
00EF	Studieverlof 2015	706790-1	21-9-2015	12.912	12.912	X	
21AS	VSV vast 2016	717758	20-10-2015	19.951	19.951	X	
00EF	VSV vast 2016	711312-1	20-10-2015	9.975	9.975	X	
14RL	vsv vast 2016	711623-1	20-10-2015	9.975	9.975	X	
21AS	Zijnstroom 2014	645545-1	20-8-2014	40.000	40.000	X	
21AS	Zijnstroom 2015	705880-1	20-8-2015	60.000	60.000		X
14RL	Zijnstroom 2015	719960-1	20-11-2015	20.000	20.000	X	
21AS	Zomerschool 15/16	702247-1	20-5-2015	21.450	21.450	X	
Totalen				4.572.149	4.572.149		

G 2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2A Aflopend per ultimo verslagjaar

Brin	Omschrijving	Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing EURO	Ontvangen t/m verslagjaar EURO	Totale kosten 31-12-2016 EURO	Te verrekenen ultimo verslagjaar EURO
N.v.t.				-	-	-	-

G 2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Brin	Omschrijving	Kenmerk	datum	Bedrag van de toewijzing EURO	Saldo 1-1-2016 EURO	Ontvangen t/m verslagjaar EURO	Lasten in verslagjaar EURO	Totale kosten 31-12-2016 EURO	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar EURO
N.v.t.				-	-	-	-	-	-

6.3 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

8. Rijksbijdragen

Dit betreft de genormeerde rijksbijdrage van het Ministerie van OCW.

Rijksbijdragen		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
1	Basisbekostiging input	825	825	478
2	Basisbekostiging output	-	-	183
3	Basisbekostiging VOA	-	-	236
4	Basisbekostiging VMBO	25.974	24.919	23.611
5	Vergoeding huisvesting MBO	-	-	70
subtotaal:		26.799	25.744	24.578
Additionele middelen				
1	Additionele middelen VMBO	3.915	3.975	3.801
Totaal:		30.714	29.719	28.379

9. Overige Overheidsbijdragen

Overige Overheidsbijdragen		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	2.935	1.860	2.630
2	Overige Overheidsbijdragen	497	1.242	609
Totaal:		3.432	3.102	3.239

10. Ouderbijdragen

Ouderbijdragen		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
	Ouderbijdragen	266	234	297
Totaal:		266	234	297

De in 2016 ontvangen Vrijwillige Ouderbijdragen blijven met € 32.000 boven de begroting. Ten opzichte van 2015 is de ontvangen bijdrage gedaald met € 31.000; mede a.g.v. het onderbrengen van de VOB voor het Hyperion Lyceum bij de Oudervereniging waardoor de financiële verantwoording buiten de administratie van het VOVa is komen te liggen.

11. Overige Baten

Overige baten		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
1	Opbrengst huur	337	50	45
2	Detachering Personeel	148	50	109
3	Opbrengst Beroeps Praktijk Vorming	198	145	161
4	Overige Baten	419	1.650	408
Totaal:		1.102	1.895	723

De opbrengst huur is hoger a.g.v. een verrekening met ROCvA van de huisvestingskosten wegens het gedeeltelijk gebruik maken van een deel van de schoolgebouw aan de Meeuwenlaan; dit betreft een verbruiksvergoeding voor een drietal jaren welke in 2016 is verrekend.

De post Overige Baten bestaat vooral uit de vergoeding die van andere scholen wordt ontvangen voor leerlingen die van school wisselen. T.o.v. de begroting is deze post fors gedaald wegens het feit dat in de begroting hierin de zogeheten “overloop” van middelen uit 2015 is opgenomen. Echter in de realisatie is deze komen te vervallen.

12. Personeelslasten

Personeelslasten		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
1 Loonkosten:	- Salarissen:	18.442	19.188	17.706
	- Sociale Lasten:	2.310	2.368	2.169
	- Pensioenlasten:	2.264	2.833	2.267
	Sub-totaal:	23.016	24.389	22.142
2 Overige Personele Lasten		827	1.154	871
3 Extern Personeel		828	256	763
4 Doorberekening Personele kosten		-18	-	-216
5 Voorzieningen		133	-377	67
6 AF: Uitkeringen		-97	-140	-93
	Totaal:	24.689	25.282	23.534

Personeelsbestand

Ultimo boekjaar 2016 bedroeg het aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar volledige mensjaren 336,0 fte; in 2015 waren dat 331,8 fte. Hiervan waren geen personen werkzaam in het buitenland. De totale uitgaven aan personeel liggen € 503.000 onder de begroting. Dit wordt vooral veroorzaakt door de lagere loonkosten a.g.v. een lagere gemiddelde personeelslast (GPL) dan begroot. Daarnaast zijn er lagere overige personeelslasten dan begroot en is sprake van hogere kosten voor de inzet van extern personeel tbv vervanging voor het ziekteverzuim en interim-schoolleiders. Daarnaast is er een nadelig begrotingsverschil a.g.v. een lager bedrag aan ontvangen uitkeringen.

Bezoldiging Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de Koepelstichting ROC van Amsterdam – ROC van Flevoland vormt het bestuur van de drie stichtingen ROC van Amsterdam, ROC van Flevoland en Voorgezet Onderwijs van Amsterdam, aangezien de Koepelstichting de statutaire bestuurder is van ROCvA en ROCvF en aangezien ROCvA de statutaire bestuurder is van VOvA. De salariskosten van E.C.M de Jaeger en G. Vreugdenhil zijn opgenomen in de jaarrekening van ROCvA. De salariskosten van R.C.A. Wilcke zijn opgenomen in de jaarrekening van ROCvF.

ROCvA is als statutaire bestuurder van VOvA gedurende 2016 vertegenwoordigd door E.C.M. de Jaeger. Alle genoemde bestuursleden zijn *niet* in dienst van Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam.

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur wordt bepaald door de Raad van Toezicht.

Bezoldiging Raad van Toezicht

De drie stichtingen hebben een gezamenlijke Raad van Toezicht.

De kosten van de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht worden voor 2/3 gedragen door ROCvA en voor 1/3 door ROCvF.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013.

De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, zoals voorheen de WOPT, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Per 1 januari 2015 is de Wet verlaging bezoldigingsmaximum ('WNT-2') ingevoerd. Deze schrijft een maximum bezoldiging voor van € 179.000. Voor onderwijsinstellingen is bovendien een specifieke regeling opgesteld door de minister van OCW d.d. 8 december 2012, nr. WJZ/353186 (10126) houdende verlaagde bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen in het onderwijs (Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren).

Zoals vermeld in het voorgaande is ROCvA de statutaire bestuurder van VOvA, en zijn de bestuurders niet in dienst van VOvA. De leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht worden als topfunctionarissen voor de WNT aangemerkt. De toelichting van de WNT-bezoldiging van de deze topfunctionarissen is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening 2016 van ROCvA.

13. Afschrijvingen op materiële vaste activa

Afschrijvingen op materiële vaste activa	(bedragen x € 1.000)		
	begroting		
	2016	2016	2015
1 Gebouwen en Terreinen	188	175	202
2 Inventaris en apparatuur	90	149	128
3 Boeken en Leermiddelen	175	-	142
Totaal:	453	324	472

De ingebrachte activa bij de oprichting van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam wordt geclusterd per activasoort afgeschreven over de nog resterende looptijd.

14. Huisvestingslasten

Huisvestingslasten	(bedragen x € 1.000)		
	begroting		
	2016	2016	2015
1 Huurkosten	1.813	1.710	1.501
2 Onderhoud	1.016	370	523
3 Energie en Water	641	850	682
4 Schoonmaakkosten	893	731	794
5 Heffingen	83	150	124
6 Overige Huisvestingslasten	33	218	178
Totaal:	4.479	4.029	3.802

De energielasten zijn lager a.g.v. een betere "warmtebeheersing" en een efficiëntere afstemming.

De schoonmaakkosten zijn hoger a.g.v. extra inzet ten behoeve van ingebruikname nieuwe locaties. De post Heffingen is lager dan begroot.

15. Overige Instellingslasten

Overige instellingslasten		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
1 Administratie- en beheerslasten		352	363	329
2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen		599	218	271
3 Leermiddelen		1.120	1.167	887
4 Overige Opleidingskosten en BPV		217	199	188
5 Advieskosten		419	155	140
6 Opleidingskosten		669	831	772
7 PR en Communicatie		363	320	240
8 Inkoop Centrale Diensten		1.546	1.546	1.546
9 Overige Instellingslasten		163	191	130
Totaal:		5.448	4.990	4.503

De post Overige instellingslasten is met een bedrag van € 458.000 *hoger* dan begroot en dat wordt mede veroorzaakt door de onderdelen Inventaris en apparatuur en Leermiddelen. In 2016 zijn er projecten uitgevoerd met een éénmalig karakter waarvan de directie heeft besloten deze lasten in zijn geheel t.l.v. het resultaat te brengen. Hierdoor is deze post met een bedrag van € 381.000 hoger dan begroot.

In de Advieskosten zijn de kosten van de externe ICT-coördinator meegenomen. De Inkoop van centrale diensten bij Stichting ROCvA is conform de begroting 2016 verlopen.

16. Financiële Baten en Lasten

Financiële Baten		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
1 Rentebaten		30	25	189
Totaal:		30	25	189

Stichting ROCvA en Stichting VOvA zijn overeengekomen dat een rentevergoeding wordt betaald van 0,5% per jaar over de lening van het VOvA aan het ROCvA. In 2016 is er t.o.v. 2015 € 159.000 *minder* rente ontvangen omdat in dat jaar de afspraak van een vergoeding van 3% over het rekening courantsaldo actueel was.

Accountantsshonorarium

Accountantsshonorarium		(bedragen x € 1.000)		
		begroting		
		2016	2016	2015
KPMG Accountants N.V.				
1 Controle van de Jaarrekening		83	30	25
2 Overige assurance opdrachten		29	25	15
Totaal:		112	55	40

De totale Accountantskosten zijn in 2016 in totaal € 72.000 *hoger* dan in 2015 als gevolg van de toerekening aan het VOvA in 2016 van extra ondersteunende werkzaamheden welke KPMG heeft geleverd bij de samenstelling van de jaarrekening van het ROCvA inclusief het VOvA.

Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan welke invloed hebben op de jaarrekening 2016.

Amsterdam, 30 mei 2017

namens bevoegd gezag Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

E.C.M. de Jaeger, bestuurder namens Stichting ROC van Amsterdam

Leden van het Bestuur van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam**De heer Edo C.M. de Jaeger**

Voorzitter van de Raad van Bestuur ROC van Amsterdam, bestuurslid Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam, lid Raad van Bestuur Koepelstichting ROC van Amsterdam / ROC Flevoland en gedelegeerd bestuurder van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam.

De heer Ronald C.A. Wilcke

Vicevoorzitter Raad van Bestuur Koepelstichting ROC van Amsterdam - ROC van Flevoland
Voorzitter College van Bestuur ROC van Flevoland
Portefeuillehouder onderwijs, kwaliteitszorg, personeel

De heer Gerrit Vreugdenhil

Lid Raad van Bestuur Koepelstichting ROC van Amsterdam – ROC van Flevoland
Portefeuillehouder financiën, huisvesting, onderwijsinformatie, ICT

6.4 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Deze is opgenomen op de volgende pagina's.

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Er zijn geen specifieke statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming.

Colofon

Dit bestuursverslag is een uitgave van de Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam,
29 mei 2017

Redactie

St. Voortgezet Onderwijs van Amsterdam / Staf Beleid, -Communicatie & PR en -Financiën

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur van Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam (hierna 'de stichting') te Amsterdam (hierna 'de jaarrekening'), zoals opgenomen op pagina 33 tot en met 52, gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2016;
- 2 de staat van baten en lasten over 2016; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (inclusief bijlagen daarbij);
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3. Bestuursverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het College van Bestuur voor de jaarrekening

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het College van Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het College van Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het College van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het College van Bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het College van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het College van Bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het College van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede

twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Den Haag, 30 mei 2017

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het College van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het College van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het College van Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.